

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

6 päivänä joulukuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Kiireellinen ennakkoratkaisumenettely – Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – Puitepäätös 2002/584/YOS – Eurooppalainen pidätysmääräys ja jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt – Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu eurooppalainen pidätysmääräys – Sisältö ja muoto – 8 artiklan 1 kohdan f alakohta – Oheisseuraamusta ei mainita – Pätevyys – Seuraukset – Vaikutus vapaudenriistoon

Asiassa C-551/18 PPU,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Hof van Cassatie (ylin tuomioistuin, Belgia) on esittänyt 29.8.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.8.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, joka koskee sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, jonka kohteena on

IK,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: varapresidentti R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa ensimmäisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-C. Bonichot, E. Regan (esittelevä tuomari), C. G. Fernlund ja S. Rodin,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen 29.8.2018 esittämän pyynnön, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.8.2018, käsitellä ennakkoratkaisupyyntö kiireellisessä menettelyssä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklan mukaisesti,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.10.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- IK, edustajanaan P. Bekaert, advocaat,
- Belgian hallitus, asiamiehinnään C. Van Lul, C. Pochet ja J.-C. Halleux, avustajanaan asiantuntija J. Maggio,
- Irlanti, asiamiehenään G. Hodge, avustajanaan G. Mullan, BL,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinnään J.M. Hoogveld ja J. Langer,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

- Puolan hallitus, asiamiehenään J. Sawicka,
- Euroopan komissio, asiamiehenään R. Troosters,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.11.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL 2009, L 81, s. 24; jäljempänä puitepäätös 2002/584), 8 artiklan 1 kohdan f alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon yhteydessä Belgiassa, jonka eräs belgialainen tuomioistuin oli 27.8.2014 antanut IK:sta vapausrangaistuksen, johon liittyy oheisseuraamuksena strafuitvoeringsrechtbankin (rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuin, Belgia) valvontaan määrittäminen, täytäntöönpanoa varten tässä jäsenvaltiossa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Perusoikeuskirja

- 3 Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava tässä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa.

Jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu. Jokaisella on oltava mahdollisuus saada neuvoja ja antaa toisen henkilön puolustaa ja edustaa itseään.”

- 4 Perusoikeuskirjan 48 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jokaiselle syytetylle taataan oikeus puolustukseen.”

Puitepäätös 2002/584

- 5 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan viidennestä seitsemänteen perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) – – uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytöseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. – –

(6) Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.

(7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta [Pariisissa 13.12.1957 allekirjoitettuun] eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä [EU] 2 artiklassa tarkoitetun ja [EY] 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. [Viimeksi mainitussa] artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.”

- 6 Kyseisen puitepäätöksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja velvollisuus panna se täytäntöön”, säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytöimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa [EU] 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.”

- 7 Mainitun puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.”

- 8 Puitepäätöksen 3, 4 ja 4 a artiklassa luetellaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomat ja harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet.

- 9 Erityisesti puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 4 ja 6 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

– –

4) jos syyteoikeus on vanhentunut tai tuomittu rangaistus on rauennut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja teot kuuluvat tämän jäsenvaltion toimivaltaan sen oman rikoslainsäädännön mukaan;

--

6) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti”.

10 Kyseisen puitepäätöksen 8 artiklan, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö ja muoto”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:

- a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus;
- b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite;
- c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan;
- d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, erityisesti 2 artiklan osalta;
- e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen;
- f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistusasteikko;
- g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.”

11 Mainitun puitepäätöksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Luovuttamispäätös”, säädetään seuraavaa:

”1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaika.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.”

- 12 Puitepäätöksen 27 artiklassa säädetään otsikon ”Mahdollinen syytteenpano muista rikoksista” alla seuraavaa:

”1. Kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle siitä, että sen suostumus syytteenpanoa, tuomitsemista tai säilöön ottamista varten vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ennen kyseistä luovuttamista tehdystä, muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päättä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin.

2. Lukuun ottamalta 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:

--

4. Suostumusta on pyydetty täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta liittäen pyyntöön 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja käännös 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Suostumus annetaan, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän puitepäätöksen määräysten nojalla. Suostumus on evättävä 3 artiklassa mainituilla perusteilla ja muuten se voidaan evätä ainoastaan 4 artiklassa mainituilla perusteilla. Päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

Edellä 5 artiklassa mainituissa tilanteissa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava kyseisessä artiklassa säädetyt takuut.”

- 13 Eurooppalaiseen pidätysmääräyslomakkeeseen, joka on puitepäätöksen 2002/584 liitteessä, sisältyy muun muassa c kohta, jonka otsikko on ”Rangaistuksen kestoja koskevat tiedot” ja jonka 2 kohtaan pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on merkittävä ”Määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto”.

Belgian oikeus

- 14 Vapaudenmenetyksen käsittävään rangaistukseen tuomittujen ulkoisesta oikeusasemasta ja rikoksen uhreille annettavista oikeuksista rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten säännösten perusteella 17.5.2006 annetun lain (wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten; Moniteur belge 15.6.2006, s. 30455), sellaisena kuin se on muutettuna rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuimen valvontaan määrittämisestä 6.4.2007 annetulla lailla (wet betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank; Moniteur belge 13.7.2007, s. 38299), 95/2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Määrätty rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuimen suorittama valvonta alkaa päärangaistuksen päättyttyä.

2. Rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuin päättää ennen päärangaistuksen päättymistä 2 jaksossa säädetyt menettelyn mukaisesti, riistetäänkö tuomitun vapaus vai vapautetaanko hänet valvonnan alaisena.

--

3. Rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuimen valvontaan määrättyltä riistetään hänen vapautensa, jos on olemassa vaara, että hän syyllistyy vakaviin rikoksiin, joilla puututaan kolmansien fyysiseen tai psyykkiseen integriteettiin, eikä tätä vaaraa voida välttää siten, että hänet vapautetaan valvontaan, johon liittyy erityisiä ehtoja.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 15 Hof van beroep te Antwerpen (Antwerpenin ylioikeus, Belgia) tuomitsi IK:n, joka on Belgian kansalainen, kontradiktorisessa menettelyssä 1.2.2013 annetulla tuomiolla päärangeistukseen, joka oli kolme vuotta vankeutta ilman väkivaltaa tai uhkausta tehdystä alle 16-vuotiaan alaikäisen seksuaalisesta hyväksikäytöstä (jäljempänä päärangeistus). Hänet määrättiin tästä teosta samassa tuomioissa oheisseuraamukseen eli rangaistusten täytäntöönpanotuomioistuimen (strafuitvoeringsrechtbank) valvontaan kymmeneksi vuodeksi (jäljempänä oheisseuraamus). Belgian lainsäädännön mukaan tämä rangaistus alkaa päärangeistuksen päätyttyä ja strafuitvoeringsrechtbank päättää sen täytäntöönpanoa varten ennen päärangeistuksen päättymistä joko vapaudenriistosta tai tuomitun vapauttamisesta valvonnan alaisena.
- 16 Koska IK oli poistunut Belgiasta, toimivaltainen belgialainen pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen antoi hänestä 27.8.2014 eurooppalaisen pidätysmääräyksen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainittiin päärangeistus, rangaistavien tekojen luonne, niiden oikeudellinen luokittelu ja sovellettavat lainsäännökset sekä selostettiin tosiseikat. Siinä ei mainittu oheisseuraamusta, joka asianomaiselle myös oli määrätty.
- 17 Sen jälkeen kun IK oli otettu kiinni Alankomaissa, rechtbank Amsterdam, internationale rechtshulpkamer (Amsterdamin alioikeus, kansainvälisen oikeusavun jaosto, Alankomaat) antoi 8.3.2016 tekemällään päätöksellä suostumuksensa valittajan luovuttamiselle Belgian kuningaskuntaan vapausrangeistuksen siellä tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten rikoksesta, jonka osalta hänen luovuttamistaan oli pyydetty.
- 18 Asianomainen luovutettiin tämän jälkeen Belgian viranomaisille ja vangittiin. Tämä vankeus perustui hänelle tuomittuun päärangeistukseen, jonka oli määrä päättyä 12.8.2018, sekä oheisseuraamukseen eli hänen kymmeneksi vuodeksi valvontaan määräämiseensä.
- 19 Strafitvoeringsrechtbank Antwerpen (Antwerpenin rangaistusten täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, Belgia) käsitteli kysymystä IK:n valvontaan määräämisestä 21.6. ja 19.7.2018. Tässä menettelyssä asianomainen väitti, että kun otetaan huomioon, ettei Belgian viranomaisten antamassa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä lainkaan mainita oheisseuraamusta, Alankomaiden viranomaisten suorittama luovutus ei voi koskea sitä, eikä kyseinen tuomioistuin voi määrätä vapaudenriistoa sen täytäntöönpanemiseksi.
- 20 Tässä yhteydessä toimivaltainen belgialainen pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen pyysi 2.7.2018 Alankomaiden viranomaisilta oheisseuraamusta koskevaa täydentävää suostumusta puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan nojalla. Alankomaiden viranomaiset eivät hyväksyneet tätä täydentävää pyyntöä, koska ne katsoivat, että ne voivat antaa suostumuksensa vain siihen, että asianomainen henkilö pannaan syyteeseen tai tuomitaan muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta, mistä nyt ei ole kyse.
- 21 Antwerpenin strafuitvoeringsrechtbank hylkäsi 31.7.2018 antamallaan ratkaisulla IK:n väitteet ja päätti jatkaa hänen vapaudenriistoaan. IK valitti tästä ratkaisusta 3.8.2018 ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen eli Hof van Cassatieen (ylin tuomioistuin, Belgia).

- 22 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 1 kohdan nojalla eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.
- 23 Kyseisen puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan mukaan eurooppalainen pidätysmääräys laaditaan puitepäätöksen liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti, ja siihen on sisällyttävä muun muassa seuraavat tiedot: ilmoitus siitä, että on olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, ja määrätty rangaistus.
- 24 Näiden tietojen on mahdollistettava se, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tarkistaa, täyttyvätkö luovuttamiseen liittyvät muotoa ja sisältöä koskevat vaatimukset annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella ja onko mahdollisesti syytä ottaa huomioon kieltäytymisperuste, kuten SEU 6 artiklassa vahvistettujen perusoikeuksien ja yleisten periaatteiden noudattaminen tämän saman puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- 25 Lisäksi puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan 2 kohdassa säädetään, että lukuun ottamatta tämän artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta.
- 26 Tässä tilanteessa Hof van Cassatie on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [puitepäätöksen 2002/584] 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa tulkittava siten, että on riittävää, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ilmoittaa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä vain tuomitun täytäntöönpanokelpoisen vapausrangaistuksen mutta ei samasta teosta ja samassa tuomioistuimen ratkaisussa määrätyn valvontaseuraamuksen kaltaista oheisseuraamusta, joka johtaa tosiasialliseen vapaudenriistoon vasta sen jälkeen, kun ensin mainittu vapausrangaistus on suoritettu, ja vasta sen jälkeen, kun rangaistusten täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin on tehnyt siitä nimenomaisen päätöksen?
- 2) Siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko puitepäätöksen [2002/584] 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa tulkittava siten, että siitä, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen jäsenvaltio luovuttaa henkilön sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, jossa mainitaan ainoastaan määrätty täytäntöönpanokelpoinen vapausrangaistus mutta ei samasta teosta ja samassa tuomioistuimen ratkaisussa määrättyä oheisseuraamusta eli valvontaseuraamusta, seuraa, että pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen jäsenvaltiossa voidaan ryhtyä tosiasialliseen vapaudenriistoon kyseisen oheisseuraamuksen täytäntöönpanemiseksi?
- 3) Siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko puitepäätöksen [2002/584] 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa tulkittava siten, että siitä, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ei mainitse valvontaseuraamuksen kaltaista oheisseuraamusta eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, seuraa, että oheisseuraamus, josta täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ei voida olettaa olevan lainkaan tietoinen, ei voi johtaa tosiasialliseen vapaudenriistoon pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen jäsenvaltiossa?”

Kiireellinen menettely

- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt tämän ennakkoratkaisupyynnön käsittelemistä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä.

- 28 Kyseinen tuomioistuin on esittänyt pyyntönsä tueksi, että IK on tällä hetkellä vapautensa menettäneenä Belgiassa hänelle määrätyn valvontaseuraamuksen puitteissa 27.8.2014 annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon johdosta. Kyseisen tuomioistuimen mukaan esitettyihin kysymyksiin annettava vastaus on ratkaiseva IK:n vapaudenriiston ja sen jatkamisen kannalta.
- 29 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö koskee puitepäätöksen 2002/584, joka kuuluu EUT-sopimuksen kolmannen osan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevassa V osastossa tarkoitettuihin aloihin, tulkintaa. Pyyntö voidaan siis käsitellä kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä.
- 30 Toiseksi kiireellisyyttä koskevasta edellytyksestä on todettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on otettava huomioon se, että asianomaiseen henkilöön kohdistuu parhaillaan vapaudenmenetys ja että hänen vapaudenriistonsa jatkaminen riippuu pääasian ratkaisusta. Lisäksi asianomaisen henkilön tilannetta on arvioitava sellaisena, kuin se on ennakkoratkaisupyynnön käsittelemiseksi kiireellisessä menettelyssä tehdyn pyynnön tutkinta-ajankohtana (tuomio 19.9.2018, RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 Käsiteltävässä asiassa on yhtäältä kiistatonta, että IK:hon kohdistui vapaudenmenetys Belgiassa kyseisenä ajankohtana. Toisaalta ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämistä selityksistä ilmenee, että asianomaisen henkilön vapaudenriiston jatkaminen riippuu pääasian ratkaistusta, koska häneen kohdistuneesta vapaudenriistosta määrättiin hänestä annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon puitteissa ja koska IK:n vapaudenriiston jatkaminen oheisseuraamuksen täytäntöön panemiseksi riippuu vastauksista, jotka unionin tuomioistuin tulee antamaan ennakkoratkaisukysymyksiin.
- 32 Unionin tuomioistuimen ensimmäinen jaosto on tämän vuoksi esittelevän tuomarin esityksestä ja julkisasiamiestä kuultuaan päättänyt 10.9.2018 hyväksyä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnön ennakkoratkaisupyynnön käsittelemisestä kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kolmella kysymyksellään, joita on syytä tarkastella yhdessä, ennen kaikkea, onko puitepäätöksen 2002/584 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa tulkittava siten, että se, että eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, jonka perusteella asianomainen henkilö on luovutettu, ei mainita oheisseuraamusta eli valvontaan määräämistä, johon hänet on tuomittu samasta rikoksesta ja samassa tuomioistuinratkaisussa kuin pääraangaistuksena tuomittu vapausraangaistus, on esteenä sille, että tämän oheisseuraamuksen täytäntöönpano pääraangaistuksen päätyttyä ja raangaistusten täytäntöönpanon osalta toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtyä tätä varten nimenomaisen päätöksen johtaa vapaudenriistoon.
- 34 On ensiksi huomautettava, että unionin oikeus perustuu siihen perustavanlaatuisen lähtökohtaan, jonka mukaan kukin jäsenvaltio jakaa kaikkien muiden jäsenvaltioiden kanssa – ja tunnustaa sen, että nuo muut jäsenvaltiot jakavat sen kanssa – lukuisia yhteisiä arvoja, joihin unioni perustuu, kuten SEU 2 artiklassa täsmennetään. Tämä lähtökohta merkitsee sitä – ja perustelee sen –, että jäsenvaltioiden välillä vallitsee keskinäinen luottamus siihen, että kyseiset arvot tunnustetaan ja että siis ne täytäntöön panevaa unionin oikeutta noudatetaan (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Sekä jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaatteella että vastavuoroisen tunnustamisen periaatteella, joka puolestaan perustuu jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen, on unionin oikeudessa perustavanlaatuinen merkitys, koska niiden avulla voidaan luoda alue, jolla ei ole sisäisiä

- rajoja, ja pitää sitä yllä. Keskinäisen luottamuksen periaate edellyttää etenkin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta sitä, että kukin jäsenvaltio katsoo – jollei kyse ole poikkeuksellisista olosuhteista –, että kaikki muut jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeutta ja aivan erityisesti unionin oikeudessa tunnustettuja perusoikeuksia (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 36 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisessä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.
- 37 Puitepäätöksen tavoitteena on, kuten erityisesti sen 1 artiklan 1 ja 2 kohdasta käy yhdessä sen johdanto-osan viidennen ja seitsemännen perustelukappaleen kanssa ilmi, korvata rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13.12.1957 Pariisissa allekirjoitettuun eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuva monenvälinen luovuttamisjärjestelmä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvilla oikeusviranomaisten välisillä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyillä tuomioiden täytäntöönpanoa tai syytetoimenpiteitä varten (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Ottamalla käyttöön uusi yksinkertaistettu ja tehokkaampi järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi puitepäätöksellä 2002/584 pyritään siis helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Niinpä tämän puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien järjestelyjen tavoitteena on etsityn henkilön kiinni ottamisen ja luovuttamisen mahdollistaminen, jotta – ottaen huomioon mainitun puitepäätöksen tavoite – tehty rikos ei jää rankaisematta ja jotta kyseinen henkilö voidaan asettaa syytteeseen tai jotta hän voi suorittaa hänelle tuomitun vapausrangaistuksen.
- 40 Tältä osin vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, joka on, kuten muun muassa puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, rikosasioiden oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, sovelletaan kyseisen puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa, jossa vahvistetaan sääntö, jonka mukaan jäsenvaltioiden on pantava eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tuon saman puitepäätöksen säännösten mukaisesti (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 41 Täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat siis lähtökohtaisesti kieltäytyä tällaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vain puitepäätöksessä 2002/584 tyhjentävästi luetelluilla täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteilla, ja eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle voidaan asettaa vain kyseisen puitepäätöksen 5 artiklassa tyhjentävästi säädettyjä ehtoja. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano on näin ollen pääsääntö, ja täytäntöönpanosta kieltäytymisen on katsottava olevan poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (tuomio 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (tuomioistuinjärjestelmän puutteet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 42 Puitepäätöksessä 2002/584 esitetään siten nimenomaisesti sen 3 artiklassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomat kieltäytymisperusteet, 4 ja 4 a artiklassa sen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet sekä 5 artiklassa erityistapauksissa annettavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takeet.
- 43 Unionin tuomioistuin on lisäksi katsonut, että kyseiset säännökset perustuvat lähtökohtaan, jonka mukaan asianomainen eurooppalainen pidätysmääräys täyttää puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt kyseisen pidätysmääräyksen sääntöjenmukaisuutta koskevat vaatimukset, ja että näistä sääntöjenmukaisuutta koskevista vaatimuksista, joiden noudattaminen on eurooppalaisen pidätysmääräyksen pätevyyden edellytys, jonkin noudattamatta jättämisen on lähtökohtaisesti johdettava siihen, ettei täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen pane kyseistä pidätysmääräystä täytäntöön (ks. vastaavasti tuomio 1.6.2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, 63 ja 64 kohta).
- 44 Ei voida ensi näkemältä sulkea pois sitä, että oheisseuraamukseen tuomitseminen, jota ei mainita eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, voisi tietyissä olosuhteissa olla peruste, joka oikeuttaa tämän määräyksen täytäntöönpanosta kieltäytymiseen.
- 45 Näiden seikkojen valossa on ratkaistava, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa siitä, että oheisseuraamusta ei mainita eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, ollut seurauksena, että täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle puitepäätöksen 2002/584 3–5 artiklassa annetun toimivallan käyttämiseen on vaikutettu tai että kyseisen puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua sääntöjenmukaisuutta koskevaa vaatimusta ei ole noudatettu.
- 46 Todettakoon ensiksi, että pääasiassa täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta ei ole riistetty mahdollisuutta vedota kyseisen puitepäätöksen 3–5 artiklan säännöksiin.
- 47 Toiseksi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa on tutkittava, eikö oheisseuraamuksen puuttuminen eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä merkitse, että mainitun puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua sääntöjenmukaisuutta koskevaa vaatimusta ei ole noudatettu.
- 48 Kyseisessä säännöksessä edellytetään, että mainitaan ”määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio”.
- 49 Lisäksi on niin, että jotta luovuttamismenettelyä voidaan yksinkertaistaa ja nopeuttaa puitepäätöksen 2002/584 17 artiklassa säädetyissä määräajoissa, puitepäätöksen liitteessä säädetään erityisestä lomakkeesta, joka pidätysmääräyksen antaneiden oikeusviranomaisten on täytettävä ja jossa niiden on ilmoitettava erityisesti vaadittavat tiedot (tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 57 kohta). Kyseisen lomakkeen c kohdan 2 kohdassa on viittaus ”määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto[on]”.
- 50 Puitepäätöksen 2002/584 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa vahvistetun sääntöjenmukaisuusvaatimuksen tarkoituksena on saattaa täytäntöönpanosta vastaavien oikeusviranomaisten tietoon sen vapausrangaistuksen kesto, jonka perusteella etsityn henkilön luovuttamista pyydetään, yhtenä muodollisista vähimmäistiedoista, jotka ovat tarpeen, jotta viimeksi mainitut oikeusviranomaiset voivat panna eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön nopeasti tekemällä luovuttamista koskevan päätöksen kiireellisesti (ks. vastaavasti tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 58 ja 59 kohta).
- 51 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa, tämän vaatimuksen tarkoituksena on, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi varmistautua siitä, että eurooppalainen pidätysmääräys kuuluu tämän puitepäätöksen soveltamisalaan, ja erityisesti tarkistaa, että se on

annettu sellaisen vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi, jonka kesto ylittää puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa vahvistetun neljän kuukauden kynnyksen.

- 52 Tässä tapauksessa IK:lle päärankaistuksena tuomittu kolmen vuoden vankeusrangaistus ylittää tämän kynnyksen. Näin ollen sen mainitseminen riitti varmistamaan, että eurooppalainen pidätysmääräys on tämän saman puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetun sääntöjenmukaisuusvaatimuksen mukainen.
- 53 Näissä olosuhteissa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen oli velvollinen luovuttamaan henkilön, josta eurooppalainen pidätysmääräys oli annettu, jotta tehty rikos ei jää rankaisematta ja jotta viimeksi mainitulle langettu tuomio pannaan täytäntöön.
- 54 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa se, että eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä ei mainittu oheisseuraamusta, ei siis voi millään tavoin vaikuttaa tämän rangaistuksen täytäntöönpanoon pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa luovuttamisen jälkeen.
- 55 Tätä päätelmää ei voi horjuttaa ensinnäkään IK:n ja Alankomaiden hallituksen esittämä väite, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen päätös on se perusta, johon vapaudenriisto pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa nojautuu, sillä seurauksella, että rangaistuksen, joka ei ole ollut täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen päätöksen kohteena ja jonka perusteella luovutukseen ei ole suostuttu, täytäntöönpanoon ei voida ryhtyä.
- 56 Täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen päätöksen tarkoituksena ei nimittäin tässä tapauksessa ole luvan antaminen vapausrangaistuksen täytäntöönpanoon pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa. Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 81 kohdassa ja kuten edellä tämän tuomion 39 kohdassa huomautettiin, tämä päätös rajoittuu siihen, että asianomaisen henkilön luovuttaminen mahdollistetaan puitepäätöksen 2002/584 säännösten mukaisesti, jotta tehty rikos ei jää rankaisematta. Vapausrangaistuksen täytäntöönpanon perustana on pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio, joka tämän puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan on mainittava.
- 57 Toiseksi Alankomaiden hallitus – täsmennettyään unionin tuomioistuimen istunnossa, että se ei kyseenalaista pääasiassa kyseessä olevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen pätevyyttä – katsoo, että rangaistuksen, jota ei ole saatettu täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tietoon, täytäntöönpano olisi kuitenkin spesialiteettiperiaatteen vastaista. Tällaista tulkintaa ei voida hyväksyä.
- 58 On nimittäin huomattava yhtäältä, että puitepäätöksen 2002/584 27 artiklan, jonka otsikko on ”Mahdollinen syytteenpano muista rikoksista”, 2 kohdassa säädetään, että luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta. Toisaalta tämän artiklan 3 kohdan g alakohdan mukaan on mahdollista pyytää tätä varten täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen suostumusta luovuttamisen jälkeen. Kuten Alankomaiden hallitus itse on todennut kirjallisissa huomautuksissaan, täydentävä suostumus voi koskea vain muuta kuin luovuttamisen perusteena ollutta rikosta, ja se ei voi koskea samasta rikoksesta määrättyä rangaistusta.
- 59 Tästä seuraa, että spesialiteettiperiaate, sellaisena kuin sitä tarkoitetaan puitepäätöksen 2002/584 27 artiklassa, ja kuten julkisasiamies siitä muistuttaa ratkaisuehdotuksensa 53 ja 54 kohdassa, koskee vain muita rikoksia kuin niitä, jotka olivat luovuttamisen perusteena.
- 60 Tältä osin täsmennettäköön, että – kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee – tässä tapauksessa oheisseuraamusta ei ole lisätty asianomaisen henkilön luovuttamisen jälkeen. Se määrättiin samasta rikoksesta ja samassa tuomioistuinratkaisussa, jolla langettiin päärankaistuksena kolme vuotta vankeutta.

- 61 Näin ollen on niin, että koska IK tuomittiin tähän oheisseuraamukseen rikoksesta, jonka perusteella eurooppalainen pidätysmääräys annettiin ja pantiin täytäntöön, kysymys siitä, voidaanko mainittu seuraamus panna täytäntöön vapaudenriistona, vaikka täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei ole ollut siitä tietoinen, ei kuulu spesialiteettiperiaatteen soveltamisalaan.
- 62 Kolmanneksi – toisin kuin Euroopan komissio väittää – ei ole tarpeen katsoa, että koska oheisseuraamusta ei ole mainittu eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, keskinäisen luottamuksen periaatteen valossa sen täytäntöönpanosta voisi seurata vapaudenriisto vain sillä edellytyksellä, että siitä on ilmoitettu ennalta täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle puitepäätöksen 2002/584 15 artiklan 3 kohdan nojalla ja että tämä ei päätä – siltä osin kuin kyse on tästä oheisseuraamuksesta – vedota johonkin kieltäytymisperusteista tai asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi tiettyjä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takeita tämän puitepäätöksen 3–5 artiklan nojalla.
- 63 Unionin tuomioistuin on tosin jo katsonut, että tehokasta oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa silmällä pitäen pidätysmääräyksen antaneiden oikeusviranomaisten ja täytäntöönpanosta vastaavien oikeusviranomaisten on käytettävä täysimääräisesti muun muassa puitepäätöksen 2002/584 8 artiklan 1 kohdassa ja 15 artiklassa tarkoitettuja välineitä siten, että edistetään tämän yhteistyön perustana olevaa keskinäistä luottamusta (ks. vastaavasti tuomio 22.12.2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 90 ja 91 kohta).
- 64 Kuten Belgian hallitus myönsi unionin tuomioistuimen istunnossa, tässä tapauksessa oheisseuraamus olisi pitänyt mainita eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä. On kuitenkin niin, että – kuten edellä tämän tuomion 46 kohdasta ilmenee – ensiksi siitä, että oheisseuraamusta ei ole mainittu eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, ei ole seurannut, että olisi vaikutettu täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen puitepäätöksen 2002/584 3–5 artiklaan perustuvan toimivallan käyttöön.
- 65 Kuten sitten julkisaisiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 109 kohdassa, unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että vaikka IK ei ollut tietämätön rangaistuksensa olemassaolosta eikä sen kestosta, hän ei vedonnut täytäntöönpanosta vastaavassa viranomaisessa siihen, että oheisseuraamusta ei ollut mainittu eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä.
- 66 Lopuksi on katsottava, että – kuten unionin tuomioistuin on jo todennut – eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa menettelyssä henkilön, jonka luovuttamista pyydetään, oikeuksien takaaminen kuuluu ensisijaisesti pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle, jonka voidaan olettaa noudattavan unionin oikeutta ja erityisesti siinä tunnustettuja perusoikeuksia (tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 50 kohta).
- 67 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen päätös ei siis vaikuta asianomaisen henkilön mahdollisuuteen käyttää luovuttamisensa jälkeen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen mukaisia oikeussuojakeinoja, joiden avulla hän voi tarvittaessa riitauttaa sen, onko hänen vapaudenmenetyksensä tämän jäsenvaltion vankilassa laillinen, muun muassa, kuten pääasiasta käy ilmi, siihen eurooppalaiseen pidätysmääräykseen nähden, jonka perusteella hänen luovuttamisensa on sallittu. Hän voi tässä tapauksessa vedota muun muassa tehokkaita oikeussuojakeinoja ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden kunnioittamiseen ja puolustautumisoikeuksiin, jotka hänellä on perusoikeuskirjan 47 artiklan ja 48 artiklan 2 kohdan nojalla (ks. vastaavasti tuomio 19.9.2018, RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 50 kohta).
- 68 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa puitepäätöksen 2002/584 15 artiklan 3 kohtaa ei siis voida tulkita siten, että siinä asetettaisiin pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle velvollisuus ilmoittaa täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle sen jälkeen, kun tämä viranomainen on vastaanottanut luovutuspyynnön, oheisseuraamuksen olemassaolosta, jotta mainittu viranomainen tekisi päätöksen siitä, onko tämä rangaistus mahdollista panna täytäntöön pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa.

- 69 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 116 kohdassa, se, että oheisseuraamuksen täytäntöönpanoon liitettäisiin tällainen velvollisuus, vaikka täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voisi kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, olisi ristiriidassa myös tämän puitepäätöksen sen tavoitteen kanssa, joka on oikeudellisen yhteistyön helpottaminen ja nopeuttaminen (ks. vastaavasti tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 70 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että puitepäätöksen 2002/584 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa on tulkittava siten, että se, että eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, jonka perusteella asianomainen henkilö on luovutettu, ei mainita oheisseuraamusta eli valvontaan määräämistä, johon hänet on tuomittu samasta rikoksesta ja samassa tuomioistuinratkaisussa kuin päärangaistuksena tuomittu vapausrangaistus, ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevissa olosuhteissa sille, että tämän oheisseuraamuksen täytäntöönpano päärangaistuksen päätyttyä ja rangaistusten täytäntöönpanon osalta toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtyä tätä varten nimenomaisen päätöksen johtaa vapaudenriistoon.

Oikeudenkäyntikulut

- 71 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS, 8 artiklan 1 kohdan f alakohtaa on tulkittava siten, että se, että eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä, jonka perusteella asianomainen henkilö on luovutettu, ei mainita oheisseuraamusta eli valvontaan määräämistä, johon hänet on tuomittu samasta rikoksesta ja samassa tuomioistuinratkaisussa kuin päärangaistuksena tuomittu vapausrangaistus, ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevissa olosuhteissa sille, että tämän oheisseuraamuksen täytäntöönpano päärangaistuksen päätyttyä ja rangaistusten täytäntöönpanon osalta toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtyä tätä varten nimenomaisen päätöksen johtaa vapaudenriistoon.

Allekirjoitukset